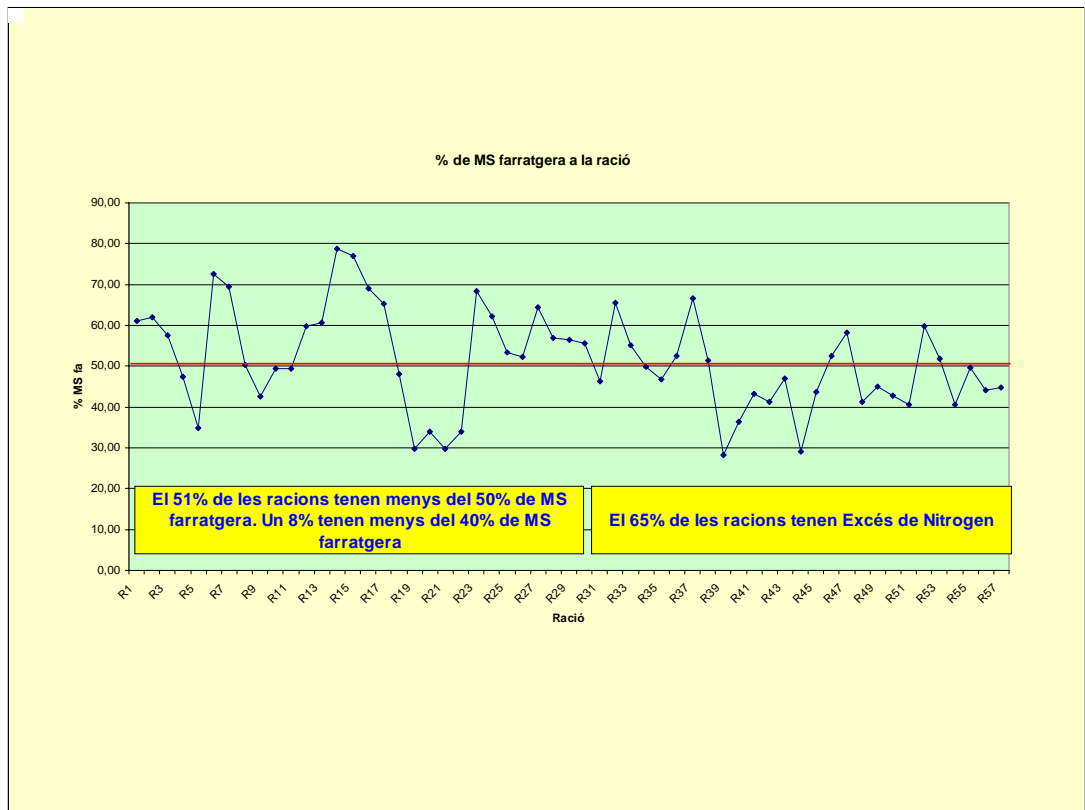

Jornada tècnica:
L'autoabastiment farratger a les explotacions de vaquí de llet

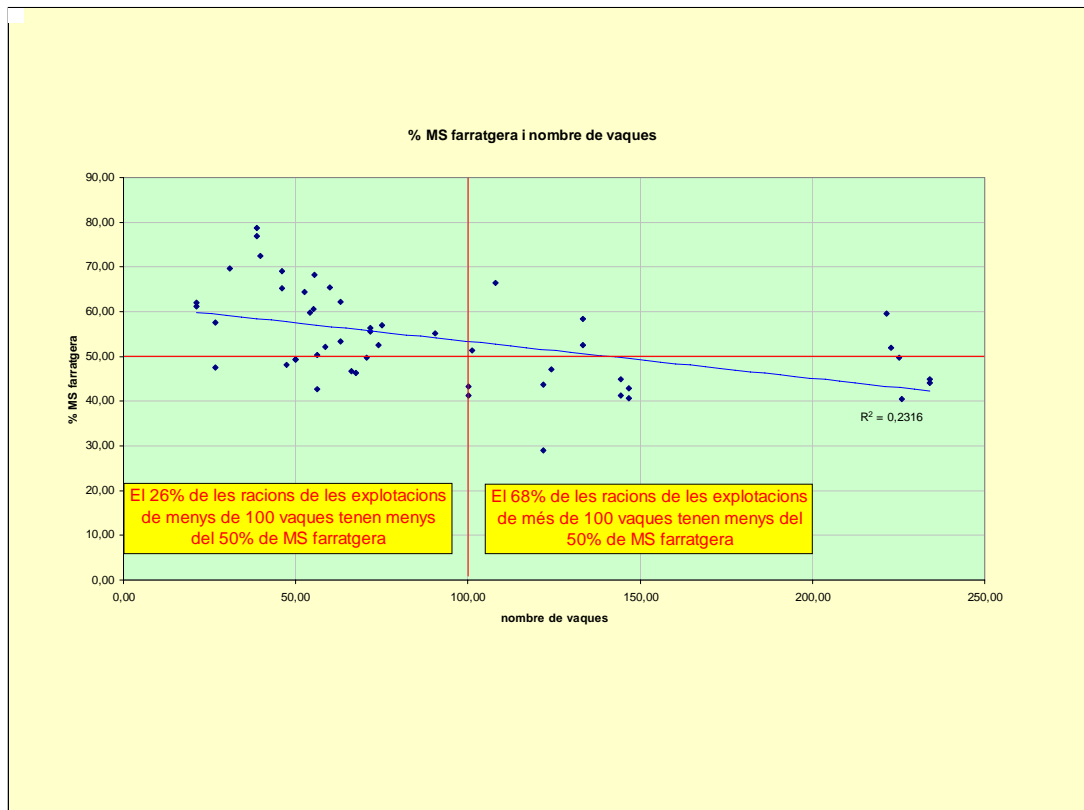
Els productes farratgers en la ració de les vaques de llet

Xerrada a càrrec d'Antoni Seguí Parpal, Jornada Tècnica L'AUTOABASTIMENT FARRATGER A LES EXPLOTACIONS DE VAQUÍ DE LLET
VALLFOGONA DE BALAGUER, divendres 28 de març de 2008

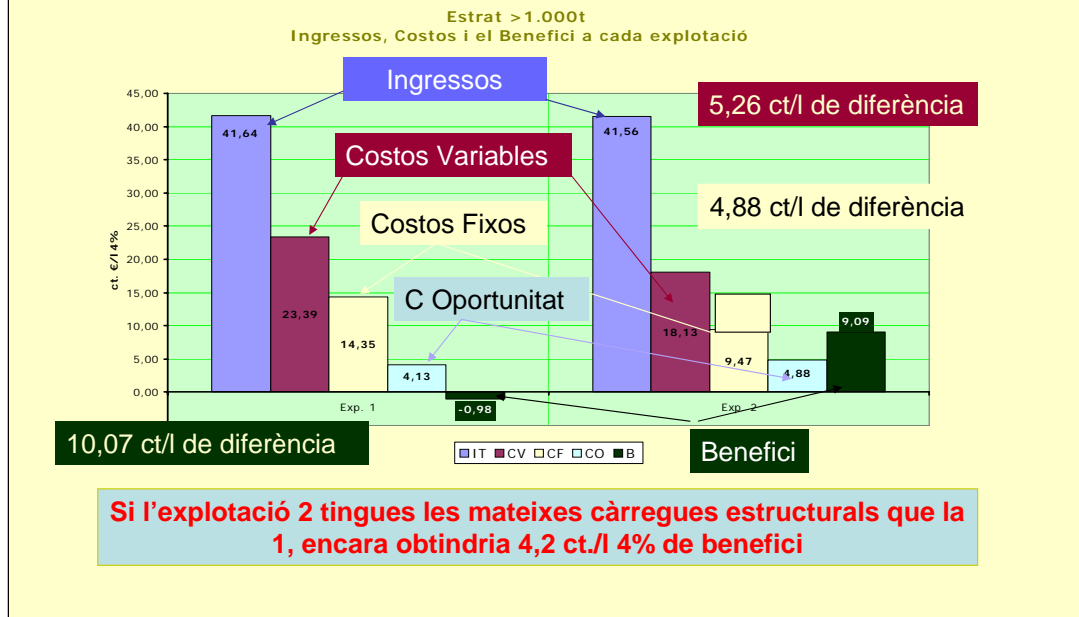
En el gràfic s'hi representen les 57 racions estudiades de les explotacions de l'Observatori de la llet, l'any 2006, segons el contingut de cadascuna en % de MS farratgera sobre la MS total de cada ració. I la conclusió és que encara hi ha una mica més de la meitat de racions que es formulen amb menys del 50% de MS farratgera, tot i que, en molts casos, el farratge és l'ensitjat de blat de moro, el qual ja porta molt de concentrat.

També s'hi destaca que el 65% de les racions tenen excés de N, la qual cosa és una pèrdua considerable i una contaminació afegida.

En el gràfic representat, a l'eix horitzontal hi ha el nombre de vaques per explotació, i a l'eix vertical el % de MS farratgera de les racions de cada explotació. A l'esquerra pot veure's que si les explotacions tenen menys de 100 vaques, el 26% de les racions tenen menys del 50% de MS farratgera, i, en canvi, si l'explotació té més de 100 vaques, a la dreta del gràfic, el percentatge augmenta a 68%. És una conseqüència clara de que les explotacions més grans en quota, i en vaques, no sempre són grans en superfície farratgera, i el que és més greu, no compren suficients farratges per tal de pal·liar-lo. En conseqüència es formulen racions baixes en farratges.

Exemple de dues explotacions

A continuació s'estudien dues explotacions de l'estrat de quota superior, i es veu que els resultats, en ct. d'€ per litre de llet produïda difereixen en el benefici, una hi perd quasi un cèntim per litre i l'altra n'hi guanya 9. On són les diferències?

Pràcticament tenen els mateixos ingressos, i els costos d'oportunitat també poden considerar-se idèntics.

A l'explotació de l'esquerra els costos variables són de 23,39 i a la de la dreta són de 18,13, hi ha una diferència de 5,26 ct. favorable a l'explotació de la dreta, és a dir que per litre de llet hi gasta 5,26 ct. menys.

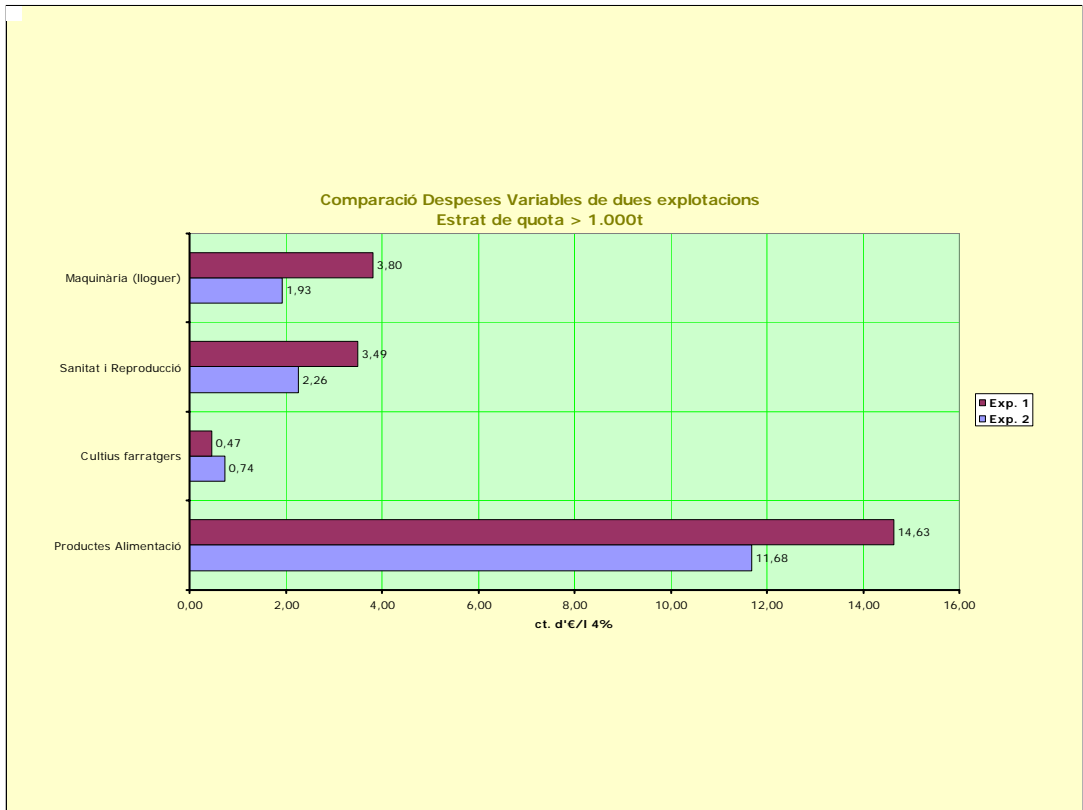
Igualment, pel que fa als costos fixos – estructurals – a la de la dreta són menor en 4,88 ct., si se suposa que les dues explotacions tenen la mateixa estructura, i per tant tenen els mateixos costos fixos, encara la de la dreta hi guanyaria 4,2 ct./l.

Cal buscar les causes en el maneig.

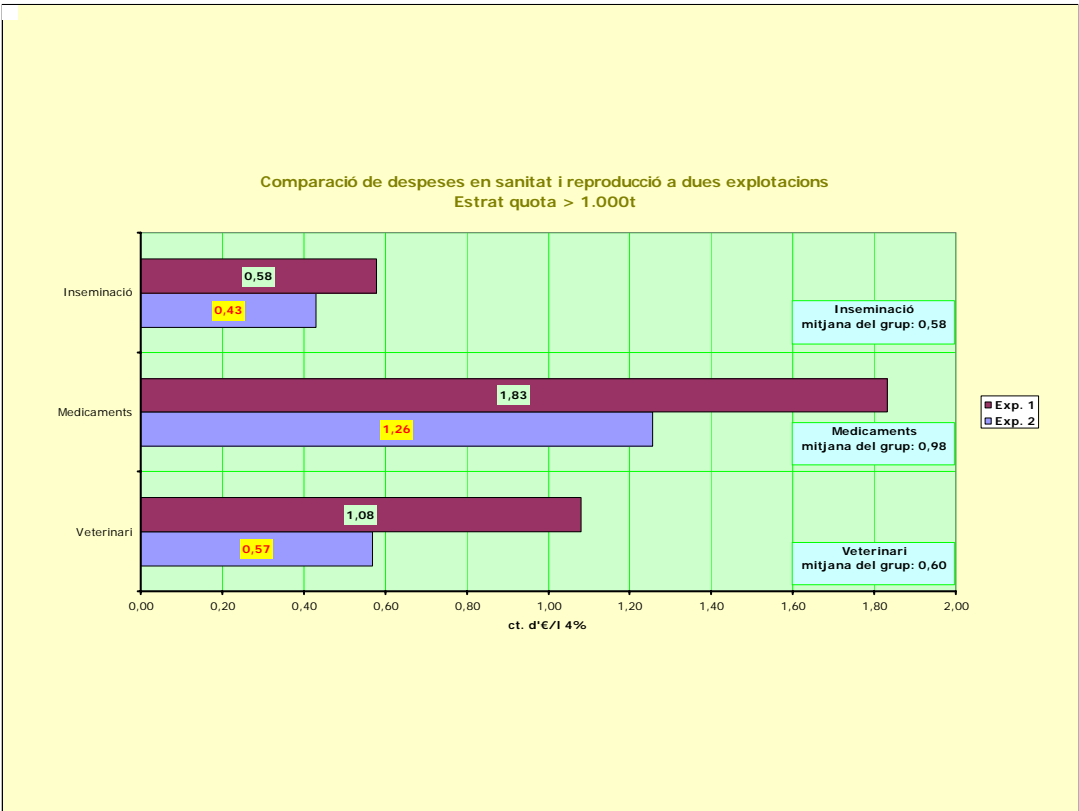
Busquem les causes als costos variables

- Mitjana CV estrat d Observatori llet (ct/l)
22,00
Expl. 1 ... 23,39
Expl. 2 ... 18,13
- Productes comprats per a l'alimentació:
14,35
Expl. 1: 14,63
Expl. 2: 11,68

Els costos variables, com a mitjana de les explotacions de l'observatori de l'estrat superior, són de 22. La que hi perd els té superiors, i l'altre els té molt inferiors. I dins d'aquest grup els costos o despeses en aliments comprats per a l'alimentació de les vaques, a la que hi perd són de 14,63 i a la que hi guanya són de 11,68.

En aquest gràfic s'hi representen diverses despeses d'una i altra explotació per tal que es pugui observar les diferències.

Igualment que en el gràfic anterior aquí es desglossen les despeses per litre de llet d'inseminació, medicaments i veterinari.

Les dues explotacions tenen la mateixa càrrega ramadera

	Exp. 1	Exp. 2
Índex reposició	33%	27%
Producció vaca present	10.249 l 4%	9.141 l 4%
Consum Co/vaca i any	5.627 kg	3.617 kg

Aquí s'hi pot veure el resum: es tracta de dues explotacions amb la mateixa càrrega ramadera, per tant se suposa que són de la mateixa intensificació productiva, si bé una pot tenir més facilitat en produir els farratges que l'altra, segons el terreny i clima.

L'explotació que hi perd té un índex de reposició superior, 33%. "Pitja més l'accelerador"

Ara bé, la gran diferència és en la producció per vaca present i any, hi ha més de 1.000 litres a favor de la que hi perd.

Podria ser que la genètica fos diferent, i de fet la que hi perd té un ICO bastant més alt que la que hi guanya.

La diferència, vertaderament concloent està en el consum de concentrat per vaca present i any. La que hi perd en consumeix 2.010 kg més que l'altra (si el concentrat fos dels normals 2,5 litres/kg, hauria de produir més de 4.000 litres que l'altra per vaca...)

Les dues racions

RACIÓ 1		RACIÓ 2	
Ingredients	Kg	Ingredients	Kg
Blat de moro, ensitjat	20,00	Blat de moro, ensitjat	24,00
Alfals, deshidratat	4,50	Raigràs italià, ensitjat	6,00
Ordi, bagàs de cerveseria fresc	5,00	Alfals, deshidratat	2,00
Blat de moro, gra	6,30	Alfals, fenc	2,00
Cotó, llavor	2,20	Blat de moro, gluten feed	1,40
Soja, turtó 44%	2,50	Blat de moro, gra	4,30
Nucli extrusionat	1,30	Coco, turtó (copra)	0,80
Bicarbonat sòdic	0,20	Soja, turtó 44%	2,50
Greix by-pass	0,10	Greix by-pass	0,25
Fosfat bicàlcic	0,12	Bicarbonat sòdic	0,12
CMV	0,25	Proteïna by-pass	0,40
Total kg matèria fresca/vaca i dia	42,47	Clorur sòdic (sal)	0,05
		Fosfat bicàlcic	0,13
		Microcorrector ViM	0,03
		Total kg matèria fresca/vaca i dia	43,98

Aquí poden observar-se les dues racions. En kg de matèria fresca total són pràcticament coincidents. Ja pot veure's que hi ha diferències en els farratges i en els concentrats.

Mateixa quantitat de matèria seca per vaca i dia

Però la ració 1 té 9,18 kg MS farratgera, i la ració 2 en té 12,96 kg MS

La ració 1 té més energia i més proteïna (inclòs *by pass*) que la ració 2 per kg MS total

Característiques nutritives	Ració 1	Ració 2
Kg MS total	21,43	21,71
% MS farratgera	42,83	59,70
UFL/Kg MS	1,02	0,98
PDIA/Kg MS (proteïna <i>by pass</i>)	69,90	53,78
PDIN/Kg MS	126,62	106,95
PDIE/Kg MS	114,89	101,98
% Greix sobre MS	5,71	4,30

Què aporta cada ració? Observi's les dues columnes.

Cada ració, a més del manteniment, quina producció de llet del 4% farien possible?

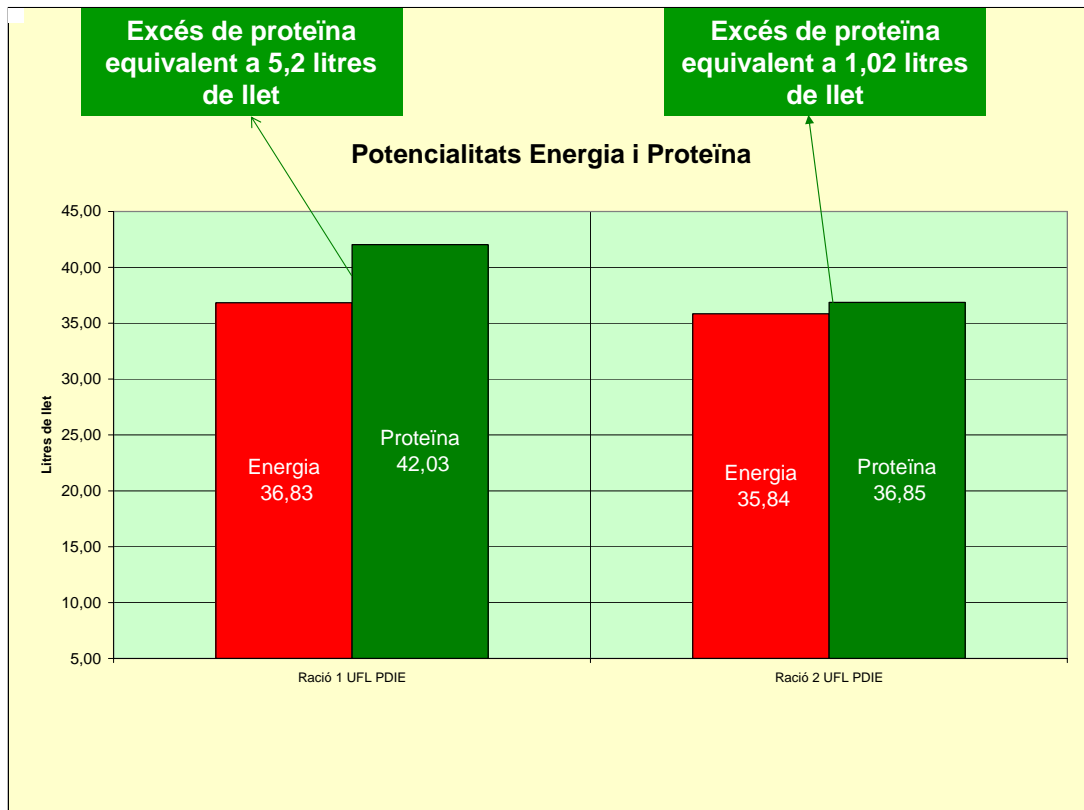
Potencialitats en litres de llet del 4% de greix	Ració 1	Ració 2
Potencialitat Energètica	36,83	35,84
Potencialitat Proteica (PDIN)	47,27	39,10
Potencialitat Proteica (PDIE)	42,03	36,85

En energia són semblants, però no en proteïna. A la dreta les aportacions s'expressen en litres de llet, amb l'objectiu d'entendre millor l'expressió de les diferències. Potencialitat vol dir la possibilitat de fer els litres que hi ha a la dreta. Per exemple: potencialitat proteica PDIN de 47 litres vol dir que si la ració tingués prou energia podria fer aquests litres..., la realitat és diferent, es produeix la xifra més baixa, o sigui la de 42,03. Però atenció: aquesta xifra és més alta que la potencialitat energètica. No anem bé, ha d'haver-hi pèrdues!

Per entendre-ho millor: El valor de PDIE, en litres de llet, ha de ser més o menys igual al valor de la potencialitat energètica...

...I, els valors de les potencialitats PDIN i PDIE haurien de ser similars.

Si no passa això les pèrdues estan assegurades.

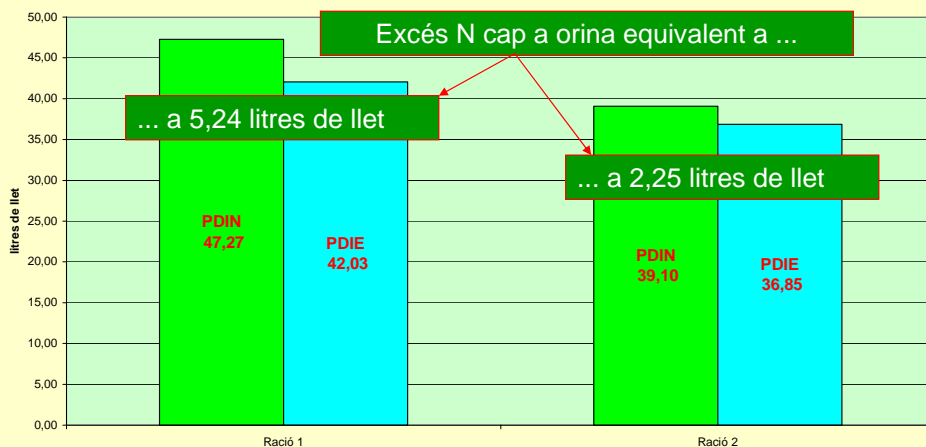
Tal i com s'ha explicat, es comparen els valors de les potencialitats PDIE i l'energètica.

A la ració 1, a l'esquerra, hi ha un excés de proteïna respecte de l'energia equivalent a 5,2 litres. I sobra proteïna. Un sobrant excessiu i car.

A la ració 2, a la dreta, hi ha un excés en proteïna equivalent a 1,02 litres de llet. S'ha d'evitar tot excés, però en aquest cas es podria considerar la ració equilibrada.

Nitrogen degradable

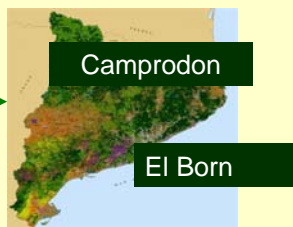
PDIN i PDIE (valoració nitrogenada de les racions)

També s'ha dit que, no només han de ser iguals els valors de les potencialitats energètica i PDIE, sinó que també haurien de ser-ho els valors PDIN i PDIE.

A la dreta, ració 1, la diferència és equivalent a 5,24 litres de llet, favorable a PDIN, és a dir anirà cap a l'orina...

A l'esquerra, la ració 2, la diferència no és tan alta, però suficient per tenir pèrdues cap a orina, i no guanyar cap el tanc...

Farratges?

La vaca continua sent un remugant

Dedicat a Ramon Trias

En definitiva, com sempre ha dit l'extensionista Ramon Trias, roda el món i torna a Camprodon. Els farratges són imprescindibles per a la vaca.

L'exercici també és molt important per a les vaques...

Vaca de tres parts

Vaques de 8 i 9 parts ...

Com a última diapositiva observin tres vaques de 3, 8 i 9 parts!, no cal dir com tenen els braguers, perfectes. I, el més curiós és que aquestes vaques no pasturen, només fan exercici..., ja que el prat és tot rebuig, és a dir no aprofiten gaire l'aliment, però fan exercici. I aquestes vaques, no han tingut una alimentació gaire diferent de la presentada anteriorment, però cremen..., els excessos. Al menys això.